

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 25.8.2014
COM(2014) 535 final

**RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

**Rapport om gennemførelsen og relevansen af arbejdsplanen på kulturområdet 2011-
2014**

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

Rapport om gennemførelsen og relevansen af arbejdsplanen på kulturområdet 2011-2014

1. INDLEDNING

Kultur og mangfoldighed i kulturelle udtryksformer er blandt Europas største forcer. Som en kilde til værdier, identitet og medborgerskabsfølelse bidrager kulturen til borgernes velbefindende og til social samhørighed og inklusion. Den er også en drivkraft for økonomisk vækst, jobskabelse og udenrigshandel.

I 2007 foreslog Europa-Kommissionen at udforme det europæiske kultursamarbejde omkring tre strategiske mål i den europæiske kulturdagsorden:

- fremme af kulturel mangfoldighed og tværkulturel dialog
- fremme af kultur som katalysator for kreativitet og vækst
- fremme af kultur som et afgørende element i EU's eksterne forbindelser.

Denne dagsorden blev godkendt af Rådet, og dens prioriteringer blev efterfølgende afspejlet i to arbejdsplaner på kulturområdet, som blev vedtaget af Rådet.

Efter at være nået til den konklusion, at Rådets arbejdsplan på kulturområdet 2008-2010 udgjorde et nyt, vigtigt skridt i udviklingen af det kulturelle samarbejde mellem medlemsstaterne og havde gjort det muligt at øge sammenhængen og synligheden i den europæiske indsats på dette område, vedtog Rådet en anden arbejdsplan for årene 2011-2014.

Denne nye arbejdsplan, der er fast forankret i disse tre overordnede mål, var også baseret på EU-medlemsstaternes fornyede tilkendegivelse af, at kulturen kan bidrage til gennemførelsen af målene i Europa 2020-strategien for beskæftigelse og intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst.

Da Rådet vedtog den nuværende arbejdsplan på kulturområdet i december 2010, opfordrede det Kommissionen til at fremlægge en endelig rapport om dens gennemførelse og relevans inden udgangen af første halvår 2014 på grundlag af frivillige bidrag fra medlemsstaterne. Rapporten skal danne grundlag for udarbejdelsen af den næste arbejdsplan.

I denne rapport gennemgås først de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af arbejdsplanens seks sektorspecifikke prioriterede områder ved hjælp af de arbejdsmetoder, som Rådet har fastsat, såsom den åbne koordinationsmetode. Derefter redegøres der i rapporten for de erfaringer, der er indhøstet med hensyn til relevansen af arbejdsplanen og dens instrumenter, på grundlag af en uafhængig evaluering af den åbne koordinationsmetode som et redskab til gennemførelsen af kulturdagsordenen¹ og EU-medlemsstaternes bidrag til

---

¹ "Evaluering af den åbne koordinationsmetode og den strukturerede dialog som værktøj til gennemførelsen af kulturdagsordenen på EU-plan", udarbejdet af Ecorys, et internationalt konsulentfirma (2013).

en undersøgelse, som Kommissionen skal udføre i 2014. I det sidste kapitel fremsættes der anbefalinger til de skridt, der skal tages vedrørende indholdet af og arbejdsmetoderne i den næste arbejdsplan på kulturområdet efter 2014.

2. DE FREMSKRIDT, DER ER GJORT MED AT NÅ MÅLENE I ARBEJDSPLANEN 2011-2014

Arbejdsplanen på kulturområdet 2011-2014 indeholder en ambitiøs samarbejdsramme og præciserer seks prioriterede områder for den europæiske kulturdagsorden og Europa 2020-strategiens mål om intelligent, inklusiv og bæredygtig vækst. Disse prioriterede områder er:

- kulturel mangfoldighed, tværkulturel dialog og tilgængelig og inklusiv kultur
- kulturelle og kreative industrier
- kompetencer og mobilitet
- kulturarv, herunder samlings mobilitet
- kultur i de eksterne forbindelser
- kulturelle statistikker.

I det følgende afsnit gennemgås de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de nøgletiltag, som er fastsat i arbejdsplanen for hvert af de seks sektorspecifikke prioriterede områder.

2.1 Kulturel mangfoldighed, tværkulturel dialog og tilgængelig og inklusiv kultur

Tværkulturel dialog er et centralt mål i den europæiske kulturdagsorden. Derudover kan tværkulturel dialog og deltagelse i kulturelle aktiviteter styrke den sociale samhørighed og bidrage til inklusiv vækst.

Ekspertes fra medlemsstaterne fokuserede først på offentligt finansierede kulturinstitutioners rolle for fremme af adgangen til kultur gennem den åbne koordinationsmetode. Deres analyse af mere end 80 politikker og praksisser – samlet i en håndbog om god praksis, der blev offentliggjort i 2013² – fik dem til at konkludere, at spørgsmålet om adgang også er et spørgsmål om manglende offentlig efterspørgsel, og at der derfor bør tilskyndes til "publikumsopbygning".

På grundlag af disse konklusioner fokuserede en anden ekspertgruppe inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode på politikker og god praksis for offentlige kunstneriske og kulturelle institutioner som katalysatorer for udveksling mellem kulturer og samfundsgrupper. Den konkluderede, at kulturinstitutionerne bør tilpasse deres programlægning (f.eks. teaterforestillinger, udstillinger osv.) for at sikre, at den er relevant for et forskelligartet publikum. De bør navnlig:

- have et personale, der forstår forskellige behov
- bestræbe sig på at nå ud til nye publikumsgrupper
- skabe fora for møder i institutionerne³.

---

² http://ec.europa.eu/culture/policy/strategic-framework/documents/omc-report-access-to-culture_en.pdf

³ http://ec.europa.eu/culture/library/reports/201405-omc-diversity-dialogue_en.pdf

Da henvendelse til børn i skolealderen og unge er den mest indlysende måde at opbygge fremtidige publikumsgrupper, fokuserer en tredje arbejdsgruppe inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode for øjeblikket på at udvikle kulturel bevidsthed og kulturelle udtryksformer gennem uddannelse på alle niveauer⁴.

2.2 De kulturelle og kreative sektorer

De kulturelle og kreative sektorer er af central betydning for skabelsen af kulturel mangfoldighed og tegner sig for 4,5% af EU's BNP. I erkendelse af, at de kulturelle og kreative sektorer kan bidrage til opfyldelse af Europa 2020-strategiens mål om intelligent og bæredygtig vækst, har de den næsthøjeste prioritering i arbejdsplanen. Arbejdsplanen omfatter en bred vifte af aktioner, der skal gennemføres af Kommissionen og grupperne inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode.

I 2012 offentliggjorde Kommissionen en omfattende strategi med henblik på at fremme de kulturelle og kreative sektors bidrag til vækst og beskæftigelse i EU⁵, der byggede på svarene på grønbogen fra 2010 om "frigørelse af de kulturelle og kreative industriers potentiale"⁶. I strategien blev medlemsstaterne opfordret til at udvikle nye styringsmodeller på nationalt og regionalt plan på grundlag af samarbejde mellem forskellige sektorer og politikker med henblik på fuldt ud at udnytte de kulturelle og kreative sektors potentiale og hjælpe dem med at reagere på de udfordringer, som globaliseringen og digitaliseringen skaber.

Strategien banede også vej for et øget samarbejde inden for kulturelle og kreative sektorer mellem relevante initiativer fra forskellige afdelinger i Kommissionen. F.eks. blev den europæiske alliance af kreative industrier, der kombinerede politiklæring og afprøvning af modeller for adgang til finansiering og innovation, opfordret til at dele sine resultater med eksperter i de relevante grupper inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode.

Tre grupper inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode fokuserede på dette prioriterede område. To grupper fremlagde rapporter om bedste praksis, én om den strategiske anvendelse af strukturfondene til at udnytte de kulturelle og kreative sektors potentiale bedst muligt (2012)⁷, og én om eksportstøtte til de kulturelle og kreative sektorer og internationaliseringsstrategier (2014)⁸. Begge rapporter er blevet nyttige værktøjer for beslutningstagerne på nationalt og regionalt plan og er hyppigt citerede referencedokumenter.

Den tredje arbejdsgruppe inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode fokuserer på de eksisterende finansieringsordninger for de kulturelle og kreative sektorer i EU-medlemsstaterne. Denne gruppe blev nedsat i 2014 og vil udarbejde en rapport om god praksis vedrørende finansieringsteknik for SMV'er i de kulturelle og kreative sektorer senest ved udgangen af 2014. Således vil den ligesom de andre grupper inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode medvirke til at opbygge et sæt politiske anbefalinger, der kan

---

⁴ Denne gruppe, som er nedsat inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode, forventes at afslutte sit arbejde i 2015.

⁵ COM(2012) 537.

⁶ KOM(2010) 183.

⁷ http://ec.europa.eu/culture/policy/strategic-framework/documents/structural-funds-handbook_en.pdf

⁸ http://ec.europa.eu/culture/library/reports/eac-omc-executive-summary-ccs-strategies_en.pdf

medvirke til at udforme politikker, der styrker de kulturelle og kreative sektorers bidrag til intelligent og bæredygtig vækst.

2.3 Kompetencer og mobilitet

Når kunstnere rejser og arbejder inden for EU, bidrager de til at skabe et fælles europæisk kulturelt område. Den omstændighed, at de er mobile, øger også deres muligheder for at udvide deres publikum, komme videre i deres karriere og mere generelt at fremme kreativitet og innovation.

For at bidrage til at forbedre den politiske ramme udsendte en arbejdsgruppe inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode i 2012 en rapport med titlen "opbygning af en stærk ramme for kunstneres mobilitet: fem nøgleprincipper", der gav præcis og praktisk vejledning til beslutningstagerne⁹. En anden arbejdsgruppe inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode, der blev nedsat i 2013, vil udsende en håndbog om god praksis vedrørende kunstneres bopæl senest ved udgangen af 2014.

Kunstnere, der flytter meget i EU, kan støde på mange udfordringer, herunder mangel på fyldestgørende information om administrative spørgsmål såsom visum og social sikring. Derfor udarbejdede en ekspertgruppe, der var indkaldt af Kommissionen, som led i arbejdsplanen fælles standarder for oplysnings- og rådgivningstjenester for kunstnere og kulturarbejdere, som stræber efter at blive mere mobile¹⁰. Dette sæt af standarder kan nu anvendes af medlemsstaterne til at etablere eller revidere eksisterende informationsportaler. Dette sker f.eks. i Tyskland og Østrig.

Selv om der er oplysninger til rådighed, er reglerne om visum, social sikring og grænseoverskridende beskatning fortsat komplekse, navnlig for kunstnere, der arbejder under kortvarige ophold i et andet land og med forskellig beskæftigelsesmæssig status på tværs af grænserne. Derfor afholdt Kommissionen som led i arbejdsplanen to seminarer i 2013 og 2014, hvori der deltog relevant personale fra Kommissionen, EU-medlemsstaterne og den kulturelle sektor. Deres mål var at lette udvekslingen af god praksis og fremsætte en række anbefalinger. Disse omfatter f.eks. etablering af flere flersprogede informationsportaler i medlemsstaterne eller behovet for forbedret koordinering mellem myndighederne og højere grad af overholdelse af den seneste EU-lovgivning om koordinering af sociale sikringsordninger.

På EU-plan vedtog Kommissionen den 1. april 2014 en "visumpakke", der omfatter en ny type "rundrejsevisum", som tillader tredjelandstatsborgere, der lovligt indrejser i Schengenområdet, at rejse rundt i området i op til ét år¹¹. Dette ville f.eks. gælde for kunstnere, som optræder live, og for cirkusartister. På skatteområdet vil den ekspertgruppe, som Kommissionen har nedsat, og i hvilken sektoren for liveoptræden vil være repræsenteret, bidrage til at indkredse de skatteproblemer, som personer, der opererer på tværs af grænserne i EU, står over for, samt god praksis.

---

⁹ http://ec.europa.eu/culture/policy/strategic-framework/documents/omc-report-mobility-of-artists_en.pdf

¹⁰ http://ec.europa.eu/culture/library/publications/mobility-info-standards_en.pdf

¹¹ Uden dog at opholde sig i én medlemsstat i mere end 90 dage i en periode på 180 dage.

Dette prioriterede område fokuserede også på kompetencer. De emner, der blev taget op, omfattede fremme af kreative partnerskaber, indkredsning og udvikling af kompetencer ved brug af sektorråd på det kulturelle område og fremme af mediekendskab. I 2013 udarbejdede en gruppe inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode en politikvejledning¹², der indkredsede og opstillede modeller for vellykkede kreative partnerskaber og kreativ praksis, med henblik på at tilskynde til interaktion mellem de kulturelle og kreative sektorer og andre sektorer såsom uddannelsessektoren og erhvervslivet. Gruppen fandt, at kreative partnerskaber er redskaber med stor virkning og små omkostninger, der kan bidrage til at udvikle holdninger, som er vigtige for innovation og kreativitet, og kan medvirke til at forhindre skolefrafald.

2.4 Kulturarven, herunder samlingers mobilitet

Den europæiske kulturarv er meget mere end en videnssamling. Den er også en fælles ressource og et fælles gode. Kulturarven yder et stort bidrag til definitionen af de europæiske borgeres identitet og er et middel til social samhørighed og økonomisk udvikling. Den kan derfor bidrage til at opfylde Europa 2020-strategiens målsætninger.

I 2012 undersøgte en gruppe inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode, hvordan man kunne forenkle processen med at låne og udlåne kulturgoder mellem EU-medlemsstaterne. Den udarbejdede praktiske anbefalinger og en værktøjskasse med retningslinjer for indførelse af:

- statslige garantiordninger, delt ansvar og risikovurdering
- en tjekliste til brug ved vurdering
- bedste praksis for risikovurdering og reduktion af transportomkostninger
- et flersproget glossar.

For at fuldende dette arbejde blev der udført sammenlignende forskning med henblik på at analysere systemerne til vurdering af kunstværker for så vidt angår forsikring, statslige garantier og delt ansvar¹³.

Digitalisering var et andet vigtigt arbejdsområde med fokus på filmarv og Europeana, Europas digitale bibliotek og arkiv¹⁴. I 2011 vedtog Kommissionen en henstilling om digital bevaring samt digitalisering af og onlineadgang til kulturelt materiale. I henstillingen blev medlemsstaterne anmodet om at intensivere deres bestræbelser og inddrage den private sektor mere i digitaliseringen af kulturelt materiale. Kommissionen medtog for sit vedkommende Europeana som en af de digitale tjenesteinfrastrukturer, der er berettiget til støtte under Connecting Europe-faciliteten. Kommissionen sikrede også adgang til Europeanas grænseflade og indhold for handicappede.

Endelig så en ad hoc-ekspertgruppe, som Kommissionen havde indkaldt, på muligheden for at udarbejde europæiske retningslinjer og en adfærdskodeks for rettidig omhu i bekæmpelsen af ulovlig handel med kulturgoder. Gruppen foreslog, at man venter med at træffe yderligere

---

¹² http://ec.europa.eu/culture/library/reports/creative-partnerships_en.pdf

¹³ http://ec.europa.eu/culture/policy/strategic-framework/documents/omc-report-mobility-of-collections_en.pdf,
http://ec.europa.eu/culture/policy/strategic-framework/documents/toolkit-mobility-of-collections_en.pdf

¹⁴ <http://www.europeana.eu/>

foranstaltninger, indtil det reviderede direktiv 93/7/EØF¹⁵ om tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra en medlemsstats område, er blevet vedtaget.

Som et middel til at supplere og fremme dette arbejde yderligere forelagde Kommissionen i juni 2014 et memorandum med opfordringer til udbygget samarbejde på EU-plan, muliggørelse af en integreret tilgang, som kan hjælpe den europæiske sektor for kulturarv til at løse de eksisterende problemer, og tilskyndelse af de berørte parter på kulturarvsområdet til fuldt ud at udnytte de muligheder, som eksisterende EU-støtteprogrammer giver¹⁶.

2.5 Kultur i EU's eksterne forbindelser

Den kulturelle dagsorden identificerede kultur som et afgørende element i EU's eksterne forbindelser. Arbejdsplanen omfattede flere aktiviteter på dette område såsom afholdelse af fælles uformelle møder mellem højtstående embedsmænd fra kulturministerierne og udenrigsministerierne. Disse aktiviteter vil også støtte målene i Europa 2020-strategien og den kulturelle dagsorden.

EU-formandskaberne afholdt flere sådanne møder, der bidrog til at udvikle en strategisk tilgang til kultur i EU's eksterne forbindelser. I 2012 indkaldte Kommissionen en ekspertgruppe, som skulle se nærmere på dette område. Den udarbejdede et sæt anbefalinger og principper for udviklingen af en strategisk tilgang til kultur i EU's eksterne forbindelser, med Kina som testtilfælde. EU's kulturministre tilkendegav deres støtte til denne tilgang under en orienterende debat i maj 2013.

Ratificeringen af målene i UNESCO's konvention fra 2005 om beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed blev fremmet i forbindelserne med tredjelande, som f.eks. på ministerkonferencen i Tbilisi i juni 2013¹⁷ eller gennem de fælles erklæringer om kultur, der blev underskrevet med EU's strategiske partnere¹⁸.

2.6 Kulturelle statistikker

Sammenlignelige statistikker om kulturens bidrag til økonomien og den sociale samhørighed er væsentlige for evidensbaserede politikker. Der findes imidlertid ikke nogen reel europæisk ordning for statistikker på kulturområdet. De eneste data, der kan anvendes, er dem, der er udarbejdet af medlemsstaterne, og disse data er særdeles vanskelige at sammenligne med hinanden bl.a. på grund af forskellene i definitionen af kulturområdet og dets grænser. I maj 2012 blev der som led i "ESSnet culture"-projektet¹⁹ foreslået en metodologisk ramme for udarbejdelse af sammenlignelige data på kulturområdet i EU. Gennemførelsen heraf vil kræve yderligere arbejde fra Eurostats side og støtte fra de nationale statistiske kontorer. I den forbindelse er arbejdet med at udvikle og udarbejde et sæt regelmæssige statistikker på

¹⁵ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31993L0007:da:HTML>

¹⁶ Kommissionens meddelelse: "Towards an integrated approach to cultural heritage for Europe", (COM) 2014 477 final.

¹⁷ På ministerkonferencen om kultur inden for rammerne af det østlige partnerskab, der blev afholdt i juni 2013 i Georgien, bekræftede de østlige partnere deres tilsagn om at gennemføre konventionen fuldt ud.

¹⁸ F.eks. Brasilien, Kina og Mexico.

¹⁹ http://ec.europa.eu/culture/library/reports/ess-net-report_en.pdf

kulturområdet blevet indledt af Eurostat og forventes at give resultater fra 2015. I 2011 offentliggjorde Eurostat også en ny udgave af sit hæfte om kulturstatistikker²⁰.

I arbejdsplanen blev Kommissionen også anmodet om at forbedre statistikkerne om kunstneres mobilitet. En ekspertgruppe, der var indkaldt af Kommissionen, konkluderede imidlertid, at metodologiske problemer forhindrede den i at udvikle en pålidelig prøveudtagningsmetode til måling af kunstneres og kulturarbejders mobilitet.

3. ARBEJDSMETODER

Redskaberne og arbejdsmetoderne for gennemførelse af arbejdsplanen omfattede arbejdsgrupper bestående af eksperter fra medlemsstaterne, som holdt møder inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode, ekspertgrupper indkaldt af Kommissionen, møder på højt embedsmandsplan tilrettelagt af EU-formandskaberne, undersøgelser og rapporter.

3.1 Den åbne koordinationsmetode

Den åbne koordinationsmetode er en fleksibel, ikkebindende ramme til strukturering af samarbejdet mellem medlemsstaterne på kulturområdet, der er organiseret omkring strategiske mål, og som fremmer udveksling af bedste praksis. Den åbne koordinationsmetode var den mest benyttede metode til opnåelse af resultater i arbejdsplanen 2011-2014.

Grupperne bestod i gennemsnit af 25 eksperter, der repræsenterede et tilsvarende antal medlemsstater. Ekspertene havde forskellig baggrund og repræsenterede nationale ministerier, den akademiske verden og civilsamfundet.

Alle medlemmer af grupperne inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode blev opfordret til at formidle deres resultater bredt på både nationalt og regionalt plan. De planer for udbredelse af resultaterne, der var blevet indført på Kommissionens forslag, viste sig at være nyttige. Kommissionen spillede også en aktiv rolle i udvekslingen af resultater på europæisk plan og på relevante konferencer såsom det europæiske kulturforum i 2011 og 2013.

3.2. Struktureret dialog med civilsamfundet

I Rådets konklusioner om vedtagelse af arbejdsplanen blev Kommissionen og medlemsstaterne anmodet om regelmæssigt at høre og orientere interessenterne om de fremskridt og resultater, der var opnået med gennemførelsen af arbejdsplanen.

Kommissionen opfordrede regelmæssigt platformen for et interkulturelt Europa, platformen for adgang til kultur og platformen for de kulturelle og kreative sektorer til at deltage i møder inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode. Disse platforme indgår i den strukturerede dialog, som Kommissionen har ført med civilsamfundet siden 2008.

---

²⁰ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-32-10-374/EN/KS-32-10-374-EN.PDF.

Nogle medlemsstater såsom Østrig har afholdt seminarer med henblik på at offentliggøre resultaterne af den åbne koordinationsmetode for de relevante interessenter.

3.3 Orientering af tredjelande

Kandidatlandene, medlemmer af Den Europæiske Frihandelssammenslutning og andre lande, der deltager i EU's kulturprogram, blev orienteret om det arbejde, der blev udført som led i arbejdsplanen.

4. INDHØSTEDE ERFARINGER

4.1 Relevans og virkning af arbejdsplanen 2011-2014

I 2013 bestilte Kommissionen en ekstern evalueringsrapport²¹ om relevansen, effektiviteten og bæredygtigheden af den åbne koordinationsmetode som et værktøj for gennemførelsen af den europæiske kulturdagsorden og arbejdsplanen på kulturområdet.

Rapporten konkluderede, at omfanget af de aktiviteter, der blev gennemført, og den deltagelse og det engagement, der blev skabt, viste, at processen vedrørende den åbne koordinationsmetode støttede udnyttelsen af kulturdagsordenens politiske mål.

Den fremhævede, at de emner og temaer, der er omfattet af begge generationer²² af processen vedrørende den åbne koordinationsmetode, generelt har vist sig lige relevante for beslutningsprocessen på nationalt plan og EU-plan, og at arbejdsgrupperne opfyldte behovet for gensidige læringsmuligheder. Dokumentationen tyder på, at der bliver dækket to behov, nemlig at udveksle og lære om praksis i andre lande og at lære om og deltage i udviklingen af EU's politikker på områder af særlig relevans for nationale interesser.

Deltagelsen i møder inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode var generelt tilfredsstillende. Blandingen af embedsmænd, kulturarbejdere og eksterne eksperter styrkede kvaliteten af de aktiviteter, der blev udført. Bedømmerne påpegede, at en af de vigtigste faktorer, der skal overvejes med hensyn til deltagernes profil, er enkeltpersoners forbindelser til vigtige beslutningstagere i deres hjemlande (f.eks. i ministerier).

Bedømmerne konkluderede, at fordelene ved og virkningen af den åbne koordinationsmetode primært vedrørte gensidig læring, udveksling af bedste praksis og opbygning af europæiske vidensnetværk om konkrete kulturelle emner. De fandt, at selv om det var vanskeligt at måle omfanget af den åbne koordinationsmetodes samlede virkning, er nogle aktiviteter og resultater faktisk blevet indarbejdet i nationale politikker, og at en del af disse resultater syntes at kunne tilskrives den åbne koordinationsmetode direkte.

---

²¹ "Evaluering af den åbne koordinationsmetode og den strukturerede dialog som værktøj til gennemførelse af kulturdagsordenen på EU-plan", udarbejdet af Ecorys, et internationalt konsulentfirma.

²² 2008-2010 og 2011-2014.

Bedømmerne bemærkede også, at der var potentiale til at opnå en større virkning gennem stærkere forbindelser med og bedre informationsudvekslingskanaler mellem deltagerne inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode og vigtige beslutningstagere på nationalt plan.

I 2014 gennemførte Kommissionen en undersøgelse, som alle EU-medlemsstater deltog i. Den viste, at 86 % af medlemsstaterne fandt, at arbejdsplanen havde fokuseret på de rette prioriteter, og at 85 % var af den opfattelse, at gennemførelsen heraf generelt havde levet op til deres regeringers forventninger. Derudover var 75 % enige om, at arbejdsplanen havde haft en positiv virkning for den kulturelle sektor i deres land, og at den var relevant for *udviklingen* af kulturpolitikken dér. Et tilsvarende antal af respondenterne (72 %) tilkendegav, at arbejdsplanen var relevant for *gennemførelsen* af kulturpolitikken i deres land, mens 21 % fandt, at dette ikke var tilfældet.

Medlemsstaterne gav udtryk for en lidt mere nuanceret holdning til den rolle, som arbejdsplanen spiller for koordinationen af kulturpolitikken på EU-plan, idet 67 % fandt, at koordinationen var blevet forbedret, mens 25 % fandt, at dette ikke var tilfældet. På tilsvarende vis var 68 % enige i, at arbejdsplanen havde ført til en bedre anerkendelse af kulturens bidrag til opnåelsen af de overordnede mål i Europa 2020-strategien, mens 18 % ikke delte dette synspunkt. 65 % var enige om, at arbejdsplanen forbedrede koordinationen mellem EU og interessenterne på kulturområdet, mens kun 10 % tilkendegav, at dette ikke var tilfældet.

4.2. Relevans og virkning af værktøjer og arbejdsmetoder

86 % af medlemsstaterne fandt, at de rette strukturer og arbejdsmetoder er blevet anvendt i arbejdsplanen.

De eksterne bedømmere analyserede i alt ti grupper inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode. De konkluderede, at resultaterne af anden generation af den åbne koordinationsmetode (2011-2014) blev betragtet som en mærkbar forbedring med fokus på udsendelse af mere praktisk materiale såsom vejledninger, håndbøger, værktøjer osv. De bemærkede, at der var en risiko for, at tidspresset fremadrettet kunne påvirke kvaliteten af resultaterne negativt, og anbefalede eventuelt at forlænge varigheden af den cyklus, som arbejdsgrupperne inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode følger (og/eller øge antallet af møder).

Bedømmerne bemærkede, at der generelt var udbredt støtte til den måde, hvorpå den åbne koordinationsmetode fungerer på nuværende tidspunkt, et resultat, der bekræftes af Kommissionens undersøgelse af medlemsstaterne, hvor 93 % havde et positivt syn på resultaterne af den åbne koordinationsmetode og dens rolle i gennemførelsen af arbejdsplanen. Bedømmerne fandt, at tilrettelæggelsen og styringen af processen vedrørende den åbne koordinationsmetode havde været effektiv, og den støtte, som Kommissionen havde ydet, blev betragtet som meget positiv.

Bedømmerne antydede, at flere studiebesøg som led i processen vedrørende den åbne koordinationsmetode måske ville øge interaktionen og engagementet. De foreslog også, at der vedtages en grundigere, evidensbaseret tilgang for yderligere at forbedre kvaliteten af resultaterne.

Bedømmerne bemærkede, at interaktionen mellem arbejdsgrupperne inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode og den strukturerede dialogproces med inddragelse af civilsamfundet havde været begrænset, og at der var potentielle fordele ved en tættere integration. Bedømmerne bemærkede også, at stivhed og unødvendig institutionalisering burde undgås, og at der burde indføres større fleksibilitet, hvor det er muligt. Dette ville gøre det muligt at tilpasse diskussionen efter deltagernes behov og gøre deltagelsen mere fleksibel og derved give alle interesserede organisationer chancen for at bidrage til dialogen.

5. HEN IMOD EN NY ARBEJDSPLAN PÅ KULTUROMRÅDET

5.1 Varighed og arbejdsmetoder

Ifølge Kommissionens undersøgelse fra 2014 så 68 % af EU-medlemsstaterne gerne, at den nye arbejdsplan på kulturområdet strakte sig over fire år, og 73 % så gerne, at der fandt en midtvejsevaluering sted.

Kommissionen ville derfor foreslå, at den nye arbejdsplan kommer til at strække sig over fire år fra 2015 og inddeles i faser på to år. I 2016 ville en tilbundsgående midtvejsrevision gøre det muligt at ændre arbejdsplanen i lyset af nye udfordringer eller at vende tilbage til spørgsmål, som der blev arbejdet med under de tidligere arbejdsplaner, men som ikke var umiddelbare prioriteringer i 2015. I hver fase vil der være højst fire ekspertgrupper inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode, som arbejder parallelt, hvilket vil gøre det muligt for Kommissionen effektivt at støtte processen og for Rådet og formandskaberne at udnytte resultaterne af arbejdsplanen. Andre potentielle forbedringer vil blive drøftet i forbindelse med planlægningen af arbejdsplanen, der skal gælde fra 2015.

5.2. Udfordringer og tematiske prioriteringer

På Rådets samling i maj 2014 blev der holdt en orienterende debat for at forberede Rådets nye arbejdsplan på kulturområdet. EU's kulturministre afdækkede en række udfordringer, der skulle tages op inden for rammerne af det europæiske samarbejde på kulturområdet:

- følgerne af den digitale overgang for kultur og kulturpersoner
- undersøgelse af nye finansieringsmodeller på kulturområdet som reaktion på en finansiell situation i forandring
- fremme af adgang til og deltagelse i kultur, bl.a. via digitale midler
- håndtering af ændrede modeller for kulturforvaltning
- bedre forståelse og måling af virkningen af kultur
- fremme af kulturens tværsektorielle politiske relevans ("mainstreaming").

Ministrene bekræftede deres interesse for kulturarven og for at udvikle de kulturelle og kreative sektorer. De var også enige om, at sikring af den kulturelle mangfoldighed var en af de vigtigste grunde til at forbedre koordinationsindsatsen. Det blev også fremhævet, at det var nødvendigt at begynde at forberede sig på den næste fase i de europæiske struktur- og investeringsfonde.

Disse indsatsområder er fuldt ud på linje med de overordnede mål i den europæiske kulturordsorden og Europa 2020-strategien. En strømlinet arbejdsplan, der fokuserer på en række begrænsede prioriteter, men på højt niveau, ville gøre det muligt at opnå resultater med en klarere merværdi. Kommissionen ville derfor anbefale, at den nye arbejdsplan dækker følgende prioriterede områder:

- støtte til kulturel mangfoldighed og adgang til kultur
- kulturarv
- fremme af innovation gennem og inden for de kulturelle og kreative sektorer, herunder den digitale sektor
- forbedring af forvaltning og mainstreaming på kulturområdet.

Bl.a. disse forslag vil blive drøftet ved udarbejdelsen af den næste arbejdsplan.

5.3 Arbejdsmetoder

Den åbne koordinationsmetode

Selv om medlemsstaterne er tilfredse med den måde, hvorpå den åbne koordinationsmåde fungerer, kan der gennemføres en række små forbedringer med udgangspunkt i den uafhængige eksterne evaluering og Kommissionens undersøgelse. Hver proces vedrørende den åbne koordinationsmetode bør have veldefinerede, praktiske resultater, og Kommissionen vil om muligt bestille forskning til støtte for sit arbejde med henblik på at styrke evidensgrundlaget. Mandatperioden for arbejdsgrupperne inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode bør udvides lidt fra ét til halvandet eller to år med i alt seks møder. Peer-læring kan forbedres gennem studiebesøg, der skal indføres i løbet af den åbne koordinationsmetode.

Struktureret dialog med civilsamfundet

I overensstemmelse med anbefalingerne fra de eksterne bedømmere agter Kommissionen fortsat at føre en regelmæssig dialog med civilsamfundet, selv om det vil ændre processen for at muliggøre et mere åbent, inklusivt og fleksibelt bidrag fra civilsamfundet. Kommissionen vil indføre en fornyet struktureret dialog, der vil fokusere på konkrete initiativer og emner, der er knyttet til dem i den nye arbejdsplan, med minimal støtte til administrative funktioner. Når den fornyede strukturerede dialog er på plads, vil dens deltagere kunne dele deres ekspertise med de relevante ekspertgrupper inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode.

Kommissionen agter også fortsat at benytte det europæiske kulturforum, der afholdes hvert andet år, til at offentliggøre arbejdsplanens resultater for de europæiske interessenter.

5.4 Udnyttelse af resultaterne på nationalt og europæisk plan

Selv om den åbne koordinationsmetode har vist sig at være en god ramme for netværkssamarbejde og gensidig læring mellem EU-administrationerne, er det fortsat en udfordring at viderekalisere ekspertgruppernes anbefalinger til beslutningstagerne på nationalt og europæisk plan. For at løse dette problem skal formidlingen af resultater på

regionalt, nationalt og europæisk plan være en af prioriteringerne i den nye arbejdsplan. Afholdelse af regelmæssige drøftelser om resultaterne af den åbne koordinationsmetode med medlemsstaterne og Kommissionens generaldirektører for kultur kan også bidrage hertil.

Nogle medlemsstater har også foreslået at styrke forbindelsen mellem EU's politiske prioriteter og arbejdsplanens resultater. Dette kunne ske ved at sætte relevante konklusioner af den åbne koordinationsmetode på dagsordenen for Rådets samlinger og sikre, at prioriteterne i arbejdsplanen integreres klarere i formandskabstriens prioriteter.

6. KONKLUSION

Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget opfordres til at tage denne rapport til efterretning.

Rådet opfordres til at lægge denne rapport til grund for udarbejdelsen af den næste EU-arbejdsplan på kulturområdet og overveje forslagene vedrørende de udfordringer, der skal tages op, og de reviderede arbejdsarrangementer, som der er redegjort for i denne rapport.